

Jaarverslag 2024

De missie van de Stichting Volkssterrenwacht Copernicus is het populariseren van en bekendmaken met sterrenkunde en aanverwante wetenschappen voor een breed publiek.

Overveen, 12 november 2025

Postadres: Tetterodeweg 27A, 2051 EG Overveen
Bezoekadres: Zeeweg 15, 2052 EB Overveen
Telefoon: 023-5383339 (tijdens openingsuren)
Mail: info@sterrenwachtcopernicus.nl
Web: <https://sterrenwachtcopernicus.nl>
Bank: NL59 INGB 0003 1593 15
KvK: 41222379
RSIN: 005819891

Organisatie	2
Bestuurssamenstelling	2
Vrijwilligers	3
Verslag	3
Kernactiviteiten	3
Jaarthema de zonnecyclus	4
Renovatie Ingang, Koepel en Sluis	5
Toegankelijkheid en veiligheid	5
Huisvesting	5
Nalatenschap Bram Jurgens	5
Financien	6
Slotwoord	6
Financieel verslag	7
Balans per 31 december 2024	7
Staat van baten en lasten over het boekjaar 2024	8
Algemene toelichting	8

Organisatie

Bestuurssamenstelling

- **Sarah Praal** voorzitter
- **Stijn de Ligt** voorzitter
- **Edwin Snoek** secretaris
- **René Bok** penningmeester
- **Patricia Bouwens** lid, vrijwilligers
- **Jorn Witteveen** lid, activiteiten
- **Vacant** *lid, gebouw en veiligheid*

De leden van het bestuur zijn tevens donateur van de stichting, en ontvangen geen vergoeding voor hun bestuursfunctie. In 2024 zijn er 5 bestuursvergaderingen geweest, op 29 januari, 28 maart, 16 mei, 23 september en 11 november.

Bestuurswijzigingen

In januari namen wij afscheid van onze penningmeester Aad Schoorl, die na vele jaren het bestuur verliet. Aad blijft betrokken bij onze sterrenwacht en houdt zich nog steeds bezig met de jeugd.

René Bok, hiervoor secretaris, nam de post van penningmeester over. De post van secretaris werd in januari overgenomen door Marjolein Versluis, die door drukte op werk haar termijn niet kon afmaken. Edwin Snoek nam in september de positie van secretaris over.

Arno-Mark Blesgraaf nam in mei afscheid van het bestuur na vele jaren het beheer van ons gebouw te verzorgen. Zijn positie bleef vacant tot het einde van 2024. We gaan in 2025 deze rol vervullen.

Jorn Witteveen sloot zich in september aan bij het bestuur als lid. Hij zal zich bezighouden met het organiseren van onze activiteiten.

Hans Oosting nam in 2024 het besluit het bestuur te verlaten. Hans was zeer betrokken bij het verkrijgen van onze ANBI status, en heeft in zijn twee jaar van voorzitterschap de sterrenwacht geprofessionaliseerd. De rol van voorzitter wordt sindsdien vervuld door Sarah Praal en Stijn de Ligt gezamenlijk.

Vrijwilligers

De activiteiten van de sterrenwacht worden uitgevoerd door een enthousiast team van vrijwilligers, die er met elkaar voor zorgen dat een bezoek aan de sterrenwacht altijd weer het hoogtepunt van de dag is.

Begin 2024 telde het vrijwilligersbestand 32 vrijwilligers, in de loop van het jaar hebben 2 nieuwe vrijwilligers zich aangemeld, 3 hebben er afscheid genomen. Eind december waren er 31 vrijwilligers.

Verslag

Kernactiviteiten

Openstellingen

Bij reguliere openstellingen op vrijdag en zaterdag bezochten bijna 3000 mensen de sterrenwacht. Dit is een groei van meer dan 50% ten opzichte van 2023.

De sterrenwacht heeft meegedaan aan sterrenkundige evenementen. Bij de Landelijke Sterrenkijkdagen ontvingen wij 252 bezoekers. Tijdens het Weekend van de Wetenschap ontvingen wij 250 bezoekers. Bij de Nacht van de Nacht kwamen 73 bezoekers. Ieder evenement was uitverkocht.

Lezingen

De lezingen blijven een belangrijk onderdeel van onze publieksactiviteiten. Ook in 2024 trokken ze een enthousiast en geïnteresseerd publiek.

In januari vertelde Nashansty Brunken over de eerste resultaten van de James Webb Ruimtetelescoop, gevolgd door Lucas Ellerbroek met een lezing over biomarkers en de zoektocht naar buitenaards leven. In maart sprak Peter Jonkers over zwarte gaten en zwaartekrachtgolven, en in april gaf onze eigen Richard Marsden een inspirerende lezing over de magie, mythes en wetenschap van zonsverduisteringen.

Na de zomer vertelde Steven Bloemen over de BlackGEM-telescopen in Chili, gevolgd door Gideon Koekoek over de toekomstige Einstein Telescoop. In november bracht John Heise helderheid in de zogenoemde 'Hubble trouble'. Het jaar werd feestelijk afgesloten met *Onze Zon in Focus*, waarin de vrijwilligers Piet Kok, Arenda Schuurman, Patricia Bouwens en Cor de Weerd hun kennis, beelden en persoonlijke ervaringen deelden.

Het programma bood daarmee een mooie mix van wetenschap, actualiteit en betrokkenheid van eigen leden.

Cursussen

De Basiscursus Sterrenkunde kende ook in 2024 weer twee succesvolle edities, met een start in januari en een start in september. Beide waren volledig volgeboekt en trokken een enthousiast publiek. De najaarseditie markeerde het afscheid van Hans Oosting als docent, maar dankzij de inzet van nieuwe docenten is de continuïteit van de cursus voor de komende jaren gewaarborgd.

In begin 2024 zijn er twee edities geweest van een cursus in astrofotografie. Dit was voor het eerst dat wij een nieuwe cursus aanboden naast de basis cursus. Het is nog onduidelijk of deze cursusvorm in de toekomst terugkomt.

Media

In 2024 is 5 keer het blad Copernicus Contacten gepubliceerd. In de loop van het jaar is dit blad gedigitaliseerd. Vanwege de interesse in de komeet Tsuschinchan-Atlas is er een artikel geschreven over onze sterrenwacht bij NH Nieuws, en zijn wij op de radio geweest bij Haarlem105.

Jeugd en Groepen

In 2024 hebben 13 verschillende scholen de sterrenwacht bezocht, of zijn we bij langs geweest. Daarnaast zijn er 15 privé bezoeken geweest waaronder kinderfeestjes, scoutings en bedrijfsuitjes.

Werkgroepen

In 2024 is de werkgroep Astrofotografie 3 keer bijeengekomen. Nieuwe foto's in de ingang van de sterrenwacht zijn afkomstig van de werkgroep Astrofotografie.

Jaarthema de zonnecyclus

In het seizoen 2024-2025 hebben wij het jaarthema "De Zonnecyclus" aangewezen, dit keer met instemming van de vrijwilligers. Tijdens deze periode bereikte de zonnecyclus de 11-jarige top, en was er veel activiteit zichtbaar. De nieuwe expositie ging in op de werking van de zon, de ontdekking van de cyclus, en de effecten die wij op aarde hier van merken.

Renovatie Ingang, Koepel en Sluis

In de zomer is de koepel opnieuw ingericht en geverfd. Ook de ingang is opnieuw geverfd en hier zijn nieuwe fotoplaten in gehangen. In de luchtsluis naar de koepel is een nieuwe expositie gebouwd over het elektromagnetische spectrum.

Toegankelijkheid en veiligheid

In 2024 hebben wij onze ingang voorzien van een hellingbaan zodat ook rolstoelgebruikers bij ons in de zaal konden komen. Echter bleek na onderzoek dat er geen oplossing kon komen voor de koepel, en dat deze ontoegankelijk zou blijven. Een telescoop waar zittend door kan worden gekeken is nu de aangewezen oplossing voor deze situatie, en vrijwilligers zijn geïnstrueerd om zo mensen die niet naar de koepel kunnen alsnog door een telescoop te laten kijken.

De vrijwilligers met een sleutel hebben een cursus reanimatie en AED gekregen bij de sterrenwacht op locatie. Zo zorgen wij ervoor dat er altijd iemand aanwezig is om in te grijpen in het geval van een hartstilstand bij een van onze bezoekers, of eigen vrijwilligers.

Huisvesting

Sinds 2008 loopt er een rechtszaak tussen PWN en Cobraspen over het terrein waar o.a onze sterrenwacht op staat. Afgelopen jaar was hier de uitspraak over dat PWN dit recht zou behouden, maar Cobraspen is in cassatie gegaan. In september 2025 komt daar een uitslag op, waarna we meer duidelijkheid hebben over wie ons terrein in handen heeft. Daarnaast loopt onze pachtovereenkomst tegen het einde aan. Deze was oorspronkelijk vastgelegd voor 25 jaar, en dat verloopt in 2029. Daarna gaat de overeenkomst door op jaarbasis, die PWN stop zou kunnen zetten als ze ons terrein willen gebruiken.

Door de lopende rechtszaak en het aflopen van onze pachtovereenkomst is er onzekerheid over onze huisvesting. We zijn begonnen met ons verdiepen in de pachtovereenkomst en onderzoeken welke rechten wij hebben na 2029, en wat er mogelijk is om deze op langere termijn vast te kunnen laten zetten. Er is een kleine kans dat onze sterrenwacht moet verhuizen, en wij willen daar op voorbereid zijn.

Nalatenschap Bram Jurgens

In 2022 overleed langdurig vrijwilliger Bram Jurgens. Hij was heel betrokken bij de sterrenwacht, en vaak aanwezig op de woensdagen om te helpen bij het onderhoud. We

kregen kort na zijn overlijden bericht dat hij ons had opgenomen in zijn testament, samen met KWF en Natuurmonumenten.

Nu onze woonsituatie onzeker is, wordt de erfenis daarvoor bestemd. In de ergste situatie zou onze sterrenwacht bijvoorbeeld moeten verplaatsen, en dan is dit een belangrijk bedrag voor ons om een begin mee te maken. Als we wel zeker weten dat we hier voor een lange tijd kunnen blijven, dan wordt het geld bestemd voor een project dat onze activiteiten verbreed. De nalatenschap wordt niet gebruikt om reguliere lasten mee te financieren.

Financien

Het jaar 2024 werd afgesloten met een positief financieel resultaat van € 7.992. Het bestuur heeft besloten het resultaat toe te voegen aan de algemene reserve.

Op de bestuursvergadering van 23 september 2024 is besloten het volledige bedrag van de erfenis, € 120.517, toe te voegen aan een nieuwe bestemmingsreserve voor herhuisvesting sterrenwacht.

Slotwoord

Het was voor de sterrenwacht een zeer geslaagd jaar. De activiteiten en verbouwingen van het jubileumjaar hebben een groot effect gehad op de populariteit van de sterrenwacht. Ondanks de onzekerheid rond onze huisvesting kijken we met vertrouwen vooruit. De sterrenwacht leeft, groeit, en blijft mensen verwonderen.

Vastgesteld door het bestuur bij de 235e bestuursvergadering,
Overveen, 12 november 2025.

Financieel verslag

Balans per 31 december 2024

(voor verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		
Materiële vaste activa	€ 285.839	€ 287.740
Totaal vaste activa	€ 285.839	€ 287.740
Vlottende activa		
Liquide middelen	€ 164.144	€ 37.544
Vorderingen en overlopende activa	€ 1.779	-
Totaal vlottende activa	€ 165.923	€ 37.544
TOTAAL ACTIVA	€ 451.762	€ 325.284
PASSIVA	31-12-2024	31-12-2023
Eigen vermogen		
Algemene reserve	€ 318.091	€ 319.323
Onverdeelde resultaten	€ 7.992	-/- € 1.232
Totaal eigen vermogen	€ 326.083	€ 318.091
Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve onderhoud koepel	€ 998	€ 998
Bestemmingsreserve jubileumviering	€ 179	€ 179
Bestemmingsreserve herhuisvesting sterrenwacht	€ 120.517	-
Totaal bestemmingsreserves	€ 121.694	€ 1.177
Kortlopende schulden en overlopende passiva	€ 3.985	€ 6.016
TOTAAL PASSIVA	€ 451.762	€ 325.284

Staat van baten en lasten over het boekjaar 2024

BATEN EN LASTEN	2024	2023
Baten		
Donaties	€ 10.861	€ 11.616
Opbrengsten uit activiteiten	€ 14.010	€ 10.336
Winkelverkoop	€ 2.590	€ 2.315
Rentebaten	€ 30	€ 185
Subsidies	-	-
Overige baten	€ 33	-
Som der baten	€ 27.524	€ 24.452
Lasten		
Kosten van de kernactiviteiten	€ 5.397	€ 7.325
Huisvestingskosten	€ 7.053	€ 9.920
Afschrijvingen	€ 1.900	€ 2.042
Algemene kosten	€ 5.182	€ 6.396
Som der lasten	€ 19.532	€ 25.683
RESULTAAT BOEKJAAR	€ 7.992	-/- € 1.232
Bijzondere baten (erfenis)	€ 120.517	-

Algemene toelichting

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, rekening houdend met lineaire afschrijvingen op basis van de verwachte economische levensduur en eventuele restwaarden. Op het gebouw van de sterrenwacht wordt niet afgeschreven.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waar nodig wordt rekening gehouden met mogelijke oninbaarheid.

Overige activa en passiva

Alle overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Baten

De baten bestaan uit donaties en opbrengsten van activiteiten. Donaties worden toegerekend aan het boekjaar waarvoor zij zijn bestemd. Opbrengsten van activiteiten worden toegerekend aan het boekjaar waarin de activiteiten zijn gerealiseerd.

Kosten

De kosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur, rekening houdend met eventuele restwaarden.